

Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim Dergisi Sayı: 9/3 2020 s. 1273-1287, TÜRKİYE

Araştırma Makalesi

ÖĞRETMEN VE OKUL YÖNETİCİSİ PERSPEKTİFİNDEN DIŞ MEKÂN OYUN ALANLARI

Esra DEMİR ÖZTÜRK*

Furkan ATMACA**

Gülşah KURU***

Geliş Tarihi: Şubat, 2020

Kabul Tarihi: Temmuz, 2020

Öz

Bu araştırmanın amacı, okul öncesi eğitim kurumlarındaki dış mekân oyun alanlarının incelenmesidir. Bu amaçla, okul öncesi öğretmenleri ve okul yöneticilerinin okullarındaki oyun alanlarına ilişkin görüşlerinden hareketle okul dış mekân oyun alanları (okul bahçesi) incelenmiştir. Nitel yöntemde durum çalışması deseninde tasarlanan araştırma, Muş il merkezinde Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı anaokullarında gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın çalışma grubu, 24 okul öncesi öğretmeni ve 6 okul yöneticisi olmak üzere toplamda 30 katılımcı oluşmaktadır. Araştırma verileri yarı yapılandırılmış görüşmeler yoluyla elde edilmiştir. Ayrıca okul dış mekân fotoğrafları ile araştırma verileri desteklenmeye çalışılmıştır. Elde edilen veriler, içerik analizine tabi tutulmuştur. Araştırma sonucunda; dış mekân oyun alanlarının çocuklar için önemi ile ilgili olarak; öğretmen ve okul yöneticilerinin çocukların gelişimlerini desteklediği yönünde hem fikir oldukları belirlenmiştir. Okul bahçelerinin çocuklara uygunluğu noktasında; öğretmenlerin genellikle, okul bahçelerinin çocuklar için yeterli olmadığını düşünmekte oldukları ve bu yetersizliğin sebeplerini; alanın geniş olmaması, oyun alanının olmaması, güvenli olmaması ve yeşil alan yetersizliği olarak açıkladıkları görülmüştür. Öğretmenlerin aksine okul yöneticilerinin ise okul dış mekân oyun alanlarının çocuklar için yeterli olduğunu düşündükleri ortaya çıkmıştır. Nasıl bir okul bahçesi hayal ettikleri ile ilgili olarak öğretmenlerin, daha çok çeşitli oyun türlerine ait alanların olduğu, doğal yaşama uygun koşullar sunan ve yeşil alanlardan oluşan bir okul bahçesi hayal ettikleri; okul yöneticilerinin ise; yeşil alanlardan oluşan, güvenilir ve eğlenceli bir bahçe hayal ettikleri görülmüştür.

Anahtar Sözcükler: Oyun alanları, anaokulu, okul bahçesi, okul öncesi öğretmeni, okul yöneticisi.

* Dr. Öğr. Üyesi; Muş Alparslan Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Okul Öncesi Eğitimi ABD, e.demir@alparslan.edu.tr

** Arş. Gör.; Muş Alparslan Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Özel Eğitim Bölümü, f.atmaca@alparslan.edu.tr

*** Arş. Gör.; Muş Alparslan Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Sınıf Eğitimi ABD, g.kuru@alparslan.edu.tr

OUTDOOR PLAYGROUNDS FROM THE PERSPECTIVE OF TEACHERS AND SCHOOL ADMINISTRATORS

Abstract

The aim of this study is to investigate the outdoor playgrounds in preschool education institutions. For this purpose, school outdoor playgrounds (school playground) were examined based on the opinions of preschool teachers and school administrators about playgrounds in their schools. The study, which was designed in the qualitative method in the case study design, was conducted in kindergartens of the Ministry of National Education in the city center of Muş. The study group consisted of 30 preschool teachers and 24 preschool teachers and 6 school administrators. Research data were obtained through semi-structured interviews. In addition, school outdoor photographs and research data were supported. The data obtained were subjected to content analysis. As a result of the research; regarding the importance of outdoor playgrounds for children; teachers and school administrators agree that they support the development of children. School gardens are suitable for children; the high percentage of teachers think that school gardens are not sufficient for children and the reasons for this inadequacy; the lack of playgrounds, the lack of safe spaces and the lack of green spaces. Unlike the teachers, it was found out that school administrators think that the outdoor playgrounds are sufficient for children. Regarding how they dream of a schoolyard, the teachers dreamed of a school garden consisting of green spaces, where there are areas of various kinds of play, providing conditions suitable for natural life; school administrators; it is seen that they dream of a reliable and fun garden consisting of green areas.

Keywords: Playgrounds, kindergarten, playground, preschool teachers, school administrator.

Giriş

Çocuk davranışlarının belirleyicilerinden biri olan çevre, çocuk gelişimi üzerinde önemli bir yer tutmaktadır. Aynı zamanda oyun alanları, çocukların çevrelerine olan duyarlılıklarının gelişimi ve sağlıklı bireyler olmaları açısından da büyük önem arz etmektedir. Günümüz çocuklarının doğal ortamlarda ve doğal çevresel unsurlarla karşılaşması, yok olmaya yüz tutan bir durum olarak karşımıza çıkmaktadır. Şehirleşme ve nüfus artışı ile çoğalan yapılaşma açık ve yeşil alanların azalmasını hızlandırmaktadır. Bu durum özellikle de çocukların keşfetme olanaklarını sınırlamakta ve aynı zamanda şehir insanlarında baskı oluşturarak ruhsal gerginliklere de yol açmaktadır (Malone ve Tranter, 2003). Aynı zamanda teknolojik gelişmelerle birlikte çocukların daha fazla televizyon ve bilgisayar başında olmaları da çocukları sosyal ortamdan uzaklaştırmaktadır (Wake, Hesketh ve Waters, 2003). Bu nedenle günümüzde okul bahçelerine zorunlu ihtiyaç doğmakta ve okul bahçelerinin uygulama bahçeleri olarak kullanılması öngörülmektedir (Arabacı ve Çıtak, 2017). Çocuk için en uygun çevre; çocuğun ihtiyaçlarına, istek ve beklentilerine cevap verebilecek şekilde düzenlenmiş alanlardır. Yapılaşmanın gittikçe artması ve çocukların uzun saat sürelerini okullarda geçirmeleri, okul bahçelerine olan ihtiyacı daha çok artırmaktadır. Okul öncesi eğitim kurumlarının önemli bir bileşenini oluşturan bahçeler; çocukların güneş enerjisinden yararlandıklarını, enerjilerini dışa vurdukları, rahatlamalarını sağlayan, merak ve keşif duygularını besleyen, çocuklara özgürce hareket etme olanağı sunan, çocukları cesaretlendirmenin yanında arkadaşları ve diğer canlılarla doğal iletişim imkânları oluşturan alanlardır (Tandoğan, 2016).

Uluslararası arenada genel anlamıyla okul bahçeleri; okul yöneticilerinin sorumluluğunda olan, okul binası etrafında yer alan sert yapıya sahip açık alanlar olarak belirtilmektedir. Herhangi

bir tasarım ya da düzenlemeye gerek duyulmayan daha çok asfalt ya da betondan oluşan ve çocukların doğa ile temasını engelleyen ve bitki yapısına önem verilmeyen mekânlar olarak görülmektedir (Tandoğan, 2011). Hâlbuki çocukların içinde buldukları oyun alanlarının niteliği, çocukların oyunlarının kalitesini ve çeşitliliğini etkilemektedir. Özellikle okul öncesi dönemi de içine alan erken çocukluk yılları çocuk gelişiminin ve çocuklardaki kapasitenin hızlı ve dışa açık olduğu bir dönemde çocuğun içinde bulunduğu çevre özellikleri daha büyük önem taşımaktadır (Gülay, 2011).

Yapılan araştırmalar, okul bahçelerinin çocukların gelişimleri üzerinde etkili olduğunu ortaya koymaktadır. Bu kapsamda okullardaki bahçelerin ve özellikle doğal olarak düzenlenmiş bahçelerin, çocukların gelişim alanlarını (sosyal-duygusal, zihinsel, fiziksel ve sosyal) desteklediği ve yaratıcı düşünme üzerinde pozitif yönde etkide bulunduğu görülmüştür (Fjortoft ve Sageie, 2000; Kuru, Demir-Öztürk ve Atmaca, 2020). Bunun yanı sıra alan olarak geniş bir yüzölçümüne sahip okul bahçelerinin çocuklardaki obeziteyi engellediği saptanmıştır. Geniş okul bahçelerine sahip çocukların vücut kitle indekslerinin daha düşük çıktığı görülmüştür (Özdemir ve Yılmaz, 2008). Yeşil alanın yoğun olduğu okul bahçelerinin, çocukların dinamik etkinliklerini desteklediği bulunmuştur (Özdemir ve Çorakçı 2010). Okul bahçe özelliklerinin dışında, doğada oynanan oyunların da çocukların sağlık durumlarını pozitif yönde etkilediği belirlenmiştir. Aynı zamanda dikkat eksikliği yaşayan çocukların doğa ile etkileşim kurmaya başladıkları kısa bir süre sonrasında hastalık semptomlarında düşüşlerin yaşandığı saptanmıştır (Taylor ve diğ., 2001). Doğa ile ilgilenen çocukların çevresel duyarlılıklarının daha gelişmiş olduğu ve sorumluluk bilincinin daha yüksek olduğu görülmüştür (Orr, 1992).

Okul bahçelerinin çocuk ihtiyaçlarına, çocukların istek ve beklentilerine uygun şekilde düzenlenmesi gerekmektedir. Araştırmalar, doğal özelliklere sahip, peyzaj çalışması yapılan okul bahçesinde zaman geçiren ve oynayan çocukların daha yaratıcı olduğu, algılarının daha açık olduğu, ders başarılarının yüksek olduğu ve akran ilişkilerinin olumlu yönde geliştiğini göstermektedir (Malone ve Trater, 2003; Vural ve Yılmaz, 2018; Özbey ve Aktemur-Gürler, 2019). Öğretmen, veli ve çocuklar, okul bahçesinde birlikte bitki yetiştirme ve ekolojik alanda bilgilendirmelerin yapıldığı bir sürece tabi tutulmuşlardır. Araştırma sonucunda, veli, çocuk ve öğretmen arasındaki iletişim güçlenmiş ve aralarında takım çalışması duygusu gelişmiştir. Aynı zamanda okuldaki disiplin sorunlarında azalmalar görülmüş ve çocukların okula devamlılıkları artmıştır. Okul bahçesini düzenli olarak kullanan okullarda yaşanan fiziksel şiddet olaylarında azalmalar görülmüştür (Bradley, 1995).

Okul bahçelerinin düzenlenmesinde her yaş grubuna ilişkin özellikler dikkate alınmalı ve buna göre oluşturulmalıdır. Okul çevresi ile ilgili düzenlenen bir raporda, çocukların ihtiyacı olan fiziksel aktivite ihtiyaçlarının karşılanması amacıyla düzenli olarak günde en az bir saatlerinin okul dış mekânında açık havada geçirilmesi gerekmektedir (21. yy. Okul Fonu- CSF, 2011). Aynı zamanda okul bahçeleri, çocukların kendi isteklerine uygun olarak biçim verebilecekleri biçimde esnek özelliklere sahip olmalıdır. Okul bahçelerinin nasıl olması gerektiği ile ilgili yapılan araştırmalar incelendiğinde okul bahçelerinde; peyzajı yapılmış ağaçlandırılmış alanlar, oyun malzemeleri (çocukların fiziksel ve motor hareketlerini gerçekleştirebilecekleri özelliklerde ekipmanlar), çocukların farklı deneyimlemelerine fırsat verecek türde farklı zemin yapıları, dinlenme alanları, hobi alanları, tarıma elverişli alanlar (organik bahçe), evcilleştirilmiş hayvanlar ve barınakları, çocuklarda hayal dünyasını geliştirecek ve çocukların inşa edecekleri ve kendi alanlarını oluşturacakları kısımlar, çocukları cesaretlendirecek aynı zamanda zorlanmalarını

sağlayacak parkurlar, tırmanma alanları, grup oyunlarının gerçekleştirilebileceği boş alanlar, çeşitli oyun materyalleri ve oyun park malzemeleri bulunmalıdır (Tandoğan, 2011; Boston Okul Bahçesi Girişimi-BSI, 2011; Köse, 2013). Çünkü çocuklar daha karmaşık, zorlu ve ilginç şekilde düzenlenmiş oyun alanlarını daha çok tercih etmektedirler (Titman, 1994). Bununla birlikte, okul bahçelerinde okulda çalışan kişiler de düşünülerek düzenlemelerin yapılması, etkileşimli eğitim olanaklarının oluşturulması, çocuk ve çalışanları rahatlatıcı özelliklerde dizayn edilmesi, gün ışığının en iyi şekilde alınabileceği şekilde planlanması dikkat edilecek diğer noktalardır (Sallis vd., 2009). Ayrıca sanat çalışmaları, gösteri ya da toplu eğlenceler için oluşturulmuş sahne ve oturma alanları, trafik bilgilerini deneyimleyebilecekleri özel alanlar ve sergiler için ayrılmış alanlar da oluşturulabilir (Corson, 2003).

Okul öncesi eğitim Türkiye’de tam zamanlı ve yarı zamanlı olarak yürütülmektedir. Gün boyu yapılan etkinlikler daha çok kapalı sınıf ortamlarında gerçekleşmektedir. Okul bahçeleri ise, daha çok gösteri ve kutlamalar gibi etkinlikler için kullanılan alanlar olmaktadır. Kelkit ve Özel (2003), yapmış oldukları araştırmada okul bahçelerinin çocuklardaki fiziksel aktiviteleri arttırıcı özellikte olmadığı ve peyzaj çalışmalarının asgari düzeyde olduğunu belirtmişlerdir. Okul öncesi eğitimin doğasına uygun olan ve okul öncesi program kazanımlarında da yeralan çevre duyarlılığı için çevre kullanımı çocukların eğitim etkinliklerinin verimliliğini de arttırmaktadır. Öğrenme sadece sınıf ortamında gerçekleşmemekte okul dışı mekan oyun alanları da çocukların kalıcı öğrenme ve deneyim kazanmasında yüksek bir potansiyele sahip olduğu vurgulanmaktadır (Corson, 2003). Çocukların okullarında kullandıkları dış mekan oyun alanları çocuklara yaşam boyu aktif olma becerisi kazandırmaktadır (Sabırlı, 2012). Okul bahçeleri, okulda yeralan tüm bireyleri ilgilendirmekte, okulda çalışan, eğitim gören herkesin okul bahçesinden kendini sorumlu hissetmesinin ve çocuklara da bu bilincin kazandırılmasının önemi üzerinde durulmaktadır (Orçan-Kaçan, Halmatov ve Kartaltepe, 2017; Arabacı ve Çıtak, 2017).

Bu bilgiler ışığında, araştırmada anaokullarındaki okul yöneticisi ve öğretmenlerin okul dışı mekanındaki oyun alanlarına ilişkin görüşlerinin incelenmesi amaçlanmıştır. Temel amaç çerçevesinde çalışmada aşağıdaki sorulara yanıt aranmıştır:

1. Çocuk için oyun ve oyun alanlarının gerekliliğine ilişkin öğretmen ve yönetici görüşleri nelerdir?
2. Okul bahçesinin çocuk için uygunluğuna ilişkin öğretmen ve yönetici görüşleri nelerdir?
3. Okul yöneticisi ve öğretmenlerin hayalindeki okul bahçesine ilişkin görüşleri nelerdir?

Yöntem

Araştırma Modeli

Bu araştırma, nitel araştırma yöntemlerinden durum çalışması deseniyle kurgulanmıştır. Durum araştırma deseni, belli olan bir duruma ilişkin sonuçlar ortaya koymak ve konu ile ilgili derinlemesine araştırma yapmak amaçlanır (Yıldırım ve Şimşek, 2016). Özetle durum çalışması, gerçek yaşamda güncel olarak yer alan ve ortam içinde var olan durumların araştırılmasını konu edinmektedir (Creswell, 2016). Bu araştırmada ele alınan durum ise, Milli Eğitim Bakanlığı’na bağlı olarak eğitim ve öğretim faaliyetlerinin gerçekleştiği anaokullarındaki dış mekan oyun alanlarının (okul bahçeleri) öğretmen ve yönetici görüşleri bağlamında incelenmesidir.

Çalışma Grubu

Araştırma, 2018-2019 öğretim yılı bahar döneminde Muş ilinde gerçekleşmiştir. Çalışma grubunun belirlenmesinde, amaçlı örneklem türlerinden maksimum çeşitlilik örneklem türü seçilerek bu doğrultuda katılımcılara ulaşılmaya çalışılmıştır. Muş merkezde yer alan ve sayısı 6 olan tüm anaokullarına ulaşılmıştır. Her okuldan bir yönetici araştırmaya dâhil edilmiştir. Ayrıca anaokullarındaki öğretmenlerle görüşülmüş ve gönüllülük ilkesi esas alınarak araştırmaya gönüllü katılmak isteyen 24 anaokulu öğretmeni ile çalışılmıştır. Toplamda 30 kişi araştırmanın çalışma grubunu oluşturmuştur. Araştırmaya katılan öğretmenlerin, %75'i (18) kadın ve %25'i (6) erkektir. Öğretmenlerin; %62.5'i (15) 24-30 yaş aralığında ve %37.5'i (9) 31-45 yaş aralığında, % 6.5'i (2) 46-50 yaş aralığındadır. Araştırmaya katılan yöneticilerin; %50'si (3) kadın, %50'si (3) erkektir. Yöneticilerin %83'ü (5) 24-30 yaş aralığında ve %17'si (1) 31-45 yaş aralığındadır.

Veri Toplama Araçları ve Verilerin Toplanması

Veriler, çalışma grubundaki katılımcılarla gerçekleşen bireysel görüşme tekniği yoluyla elde edilmiştir. Araştırma problemleri doğrultusunda hazırlanan soruların açık ve anlaşılır olmasına dikkat edilmiştir. Araştırmacı tarafından hazırlanan görüşme soruları çocuk gelişimi ve okul öncesi alanında uzman üç öğretim üyesinin incelemesine sunulmuştur. Uzman görüşleri doğrultusunda forma son şekli verilmiş, katılımcılara 4 adet açık uçlu soru yöneltilmiş ve bu sorulara aşağıda yer verilmiştir.

“Çocuk” ve “Oyun alanları” ilişkisi hakkında ne düşünüyorsunuz?

Okul bahçelerinde oyun alanlarının oluşturulması hakkında ne düşünüyorsunuz?

Okul bahçenizi nasıl değerlendirirsiniz?

Nasıl bir okul bahçesi hayal ediyorsunuz?

Aynı zamanda anaokullarından alınan izinler doğrultusunda anaokulu bilgileri saklı tutulacak şekilde okulların dış mekân fotoğrafları çekilerek araştırmaya eklenmiştir.

Verilerin Analizi, Geçerlik ve Güvenirlik

Aynı zamanda anaokullarından alınan izinler doğrultusunda anaokulu bilgileri saklı tutulacak şekilde okulların dış mekân fotoğrafları çekilerek araştırmaya eklenmiştir. Verilerin analizinde içerik analizi yönteminden yararlanılmıştır. Analiz sürecinde verilerin benzer özelliklerine göre ana tema, kategori ve kodlar oluşturulmuştur. Çalışmada verilerin görülme sıklığı olan frekanslara yer verilmiştir. Araştırmacılar tarafından ayrı ayrı yapılan bu kodlamalarda fikir birliğine varılmış ve bir uzman görüşüne başvurulmuştur. Tüm veriler araştırma soruları bağlamında ele alınmış ve analizleri yapılan verilerle ilgili, görüşlerin daha net ortaya konulması adına gerekli görüldüğünde doğrudan alıntılara ve okul fotoğraflarına yer verilmiştir. Alıntılara yer verilirken gizlilik ilkesi doğrultusunda, öğretmenler Ö1, Ö2, ...Ö24; okul yöneticileri ise Y1, Y2,..Y6 şeklinde ifade edilmiştir.

Araştırmanın geçerlik ve güvenilirliğinin sağlanması bakımından araştırmacılar tarafından elde edilen sonuçlara nasıl ulaşıldığı ortaya koyularak bulguların gerçekliğine, verilerin toplanması ve sonuçların ortaya konmasında nesnel olunmasına çalışılmıştır. Ayrıca çalışma soruları ve elde edilen veriler, her bir araştırmacı tarafından eş zamanlı olarak analiz edilmiştir. Çalışmanın güvenilirlik hesaplaması için Miles ve Huberman'a (1994) ait güvenilirlik hesaplama

formülünden yararlanılıp analiz sonuçları sayısallaştırılarak % 90'lık uyum sonucu ile çalışma güvenilir kabul edilmiştir.

Bulgular

Bu bölümde anaokulları dış mekân oyun alanları öğretmen ve yönetici görüşleri ekseninde üç ayrı başlıkta incelenmiştir. Bu başlıklar araştırma alt problemlerinden oluşmuştur. Araştırma verileri ile ilgili olarak okul öğretmen ve yönetici görüşlerinden doğrudan alıntılara yer verilmiştir. Ayrıca okul fotoğrafları ile veriler desteklenmeye çalışılmıştır.

1. Çocuk için Oyun ve Oyun Alanlarının Gerekliliği

Görüşmelerden elde edilen verilerin analizi neticesinde bu problem ile ilgili katılımcılara ait görüşlerin dağılımı aşağıdaki tablolarda sunulmuştur. Tablolar problemlere ait alt problemler kapsamında hem öğretmen hem de okul yöneticisi görüşlerini içeren bir şekilde ayrı ayrı oluşturulmuştur.

1.1. Çocuk için Oyun ve Oyun Alanlarının Gerekliliğine İlişkin Öğretmen Görüşleri

Bu kapsamda okul öncesi öğretmenlerinin çocuk için oyun ve oyun alanlarının gerekliliğine ilişkin görüşleri, oyun ve oyun alanları gereklidir ana teması altında; gelişimi destekleme açısından, öğrenmenin desteklenmesi açısından, çocukların enerjilerini dışa vurmaları açısından, eğlenmeleri açısından, kendilerini ifade edebilmeleri açısından, hayal gücünün geliştirilmesi açısından, yaratıcılıklarının gelişmesi açısından ve keşfetme becerilerinin gelişmesi açısından kategorileri altında incelenmiştir.

Tablo 1: Oyun ve Oyun Alanlarının Çocuk için Öneme İlişkin Öğretmenlerin Görüşleri

Ana tema	Kategori	Katılımcılar	F	Örnek cümle
Oyun ve oyun alanları ihtiyacı	Gelişimi destekleme açısından	Ö1, Ö4, Ö5, Ö6, Ö8, Ö9, Ö10, Ö14, Ö17, Ö20	10	'Oyun alanları, çocukların gelişimlerini her yönüyle destekleyebildiği müddetçe oldukça gereklidir.' (Ö1)
	Öğrenmenin desteklenmesi açısından	Ö4, Ö8, Ö12, Ö13 Ö16, Ö18	6	'Oyun alanlarından öğrenmelerine destek sağlanıyorsa, etkili ve verimli olup kalıcı öğrenmeyi destekliyorsa gereklidir.' (Ö4)
	Enerjilerini dışa vurma açısından	Ö2, Ö7, Ö9, Ö10, Ö12, Ö15	6	'Çocukların rahatlıkla koşup enerjilerini dışarı vuracağı, rahatlayacağı alanlar gereklidir.' (Ö7).
	Çocukların eğlenmeleri açısından	Ö2, Ö12, Ö19	3	'Kesinlikle gerekli. Çocukların keyifli vakit geçirmeleri, mutlu olmaları, eğlenmeleri açısından.' (Ö12)
	Kendini ifade etme açısından	Ö5, Ö11, Ö13	3	'Çocukların kendilerini yansıtacakları, kendilerini iyi ifade edecekleri alanlar olmalıdır.' (Ö11)
	Yaratıcılığın gelişmesi açısından	Ö1, Ö2, Ö5	3	'Öğrencilerin yaratıcılıklarının gelişmesinde oyunun ve oyun alanlarının rolü büyüktür. Sınırları olmayan, özgür düşünmeye teşvik edici olmalıdır.' (Ö2)
	Hayal gücünün geliştirilmesi açısından	Ö5, Ö7	2	'Oyun alanları öğrencilerin hayal güçlerinin gelişmesi, zenginleşmesi için çok önemli ve gereklidir.' (Ö5)
	Keşfetme becerilerinin gelişmesi açısından	Ö3, Ö14	2	'Okulun bahçesi doğru ayarlandığı zaman çocukların keşfetmesine olanak sağladığı zaman bu beceri gelişecek bu da çocuğu olumlu etkileyecektir.' (Ö14)

Tablo 1'e göre oyun ve oyun alanlarının çocuk için önemine ilişkin olarak öğretmenler; genel olarak bu alanların çocukların gelişimlerini desteklediği, öğrenmelerini kolaylaştırdığı ve enerjisini dışa vurmaları açısından gerekli olduğu görüşündedirler.

1.2. Çocuk için Oyun ve Oyun Alanlarının Gerekliliğine İlişkin Okul Yöneticisi Görüşleri

Bu kapsamda okul yöneticilerinin çocuk için oyun ve oyun alanlarının gerekliliğine ilişkin görüşleri, oyun ve oyun alanları gereklidir ana teması altında; gelişimi destekleme açısından, öğrenmenin desteklenmesi açısından, çocukların yaratıcılıklarının gelişmesi açısından ve çocukların sosyalleşmelerinin sağlanması açısından kategorileri altında incelenmiştir.

Tablo 2: Oyun ve Oyun Alanlarının Çocuk için Öneme İlişkin Yönetici Görüşleri

Ana tema	Kategori	Katılımcılar	f	Örnek cümle
Oyun ve oyun alanları ihtiyacı	Gelişimi destekleme açısından	Y2, Y3, Y5, Y6	4	'Fiziksel aktivitelerin olacağı, egzersiz yapabilecekleri, kaslarını geliştirebilecekleri ve yeni beceriler kazanıp gelişimlerinin destekleneceği alanlar çocuk için önemlidir.' (Y3)
	Öğrenmenin desteklenmesi açısından	Y2, Y3, Y5, Y7	4	'Oyun alanları çok önemlidir. Açık alan çocuğa yarayacak oynayan motive olan çocuk derslerde de başarılı olacaktır.' (Y5)
	Yaratıcılığın gelişmesi açısından	Y2, Y6, Y7	3	'Bu alanlar çocuğun yaratıcılığını geliştirir, yepyeni düşünüp yepyeni şeyler üretmesini sağlar.' (Y2)
	Çocukların sosyalleşmesi açısından	Y1, Y2, Y3	3	'Çocuk bu alanlarda sosyalleşir. Arkadaş edinir, birlikte yaşamayı öğrenir. Çok önemlidir.' (Y1)

Tablo 2 incelendiğinde, oyun ve oyun alanlarının çocuk için önemine yönelik olarak okul yöneticileri çoğunlukla; oyunun çocuğun gelişimini desteklediğini düşünmektedirler.

2. Okul Dış Mekân Oyun Alanlarının Çocuk için Uygunluğuna İlişkin Görüşler

Görüşmelerden elde edilen verilerin analizi neticesinde bu problem ile ilgili katılımcılara ait görüşlerin dağılımı aşağıdaki tablolarda sunulmuştur. Tablolar problemlere ait alt problemler kapsamında hem öğretmen hem de okul yöneticisi görüşlerini içeren bir şekilde ayrı ayrı oluşturulmuştur.

2.1. Okul Bahçesinin Çocuk için Uygunluğuna İlişkin Öğretmen Görüşleri

Bu kapsamda öğretmenlerin okul bahçesinin çocuk için uygunluğuna ilişkin görüşleri, yeterli ve yeterli değil kategorileri altında; yeterli kategorisi, alanın yeterliliği açısından ve yeşil alan yeterliliği açısından kodlarıyla ve yeterli değil kategorisi ise; alanın büyük olmaması, oyun alanının olmaması açısından, güvenli olmaması açısından ve yeşil alanın yetersizliği açısından kodları ile incelenmiştir.

Tablo 3: Okul Bahçesinin Çocuk için Uygunluğuna İlişkin Öğretmen Görüşleri

Kategori	Kod	Katılımcılar	f	Örnek cümle
Yeterli	Alanın geniş olması açısından	Ö2, Ö5, Ö6, Ö7, Ö9	5	'Alanımız yeterince büyük, geniş. Bu sebeple çok uygun.' (Ö2)
	Yeşil alan yeterliliği açısından	Ö2, Ö7, Ö9, Ö13, Ö14	5	'Yemyeşil bir bahçemiz var. Çocuklar burada doğa ile iç içe.' (Ö7)
	Alanın geniş olmaması açısından	Ö13, Ö14, Ö15, Ö18, Ö20	5	'Okul bahçesinin kapladığı alan oldukça küçük. Öğrencilere yetmiyor.' (Ö13)

Yeterli Değil	Oyun alanının olmaması açısından	Ö16, Ö17, Ö18	3	'Oyun alanı, parkurları, çocuklar için uygun bölümler yok. Yetersiz oldukça.' (Ö17)
	Güvenli olmaması açısından	Ö11, Ö19	2	'Bahçemiz çocuğun oynaması açısından hiç güvenli değil. Bu sebeple yeterli bulmuyorum.' (Ö19)
	Yeşil alanın yetersizliği açısından	Ö2	1	'Yeşil alan yok denecek kadar az olduğu için yeterli değil. Bol yeşil alan lazım çocuklar için.' (Ö2)

Tablo 3'e göre öğretmenler yüksek oranda, okul bahçelerinin çocuklar için yeterli olmadığını düşünmekte olup bu yetersizliğin sebeplerini, alanın geniş olmaması, oyun alanının olmaması, güvenli olmaması ve yeşil alan yetersizliği olarak açıklamaktadırlar.

2.2. Okul Bahçesinin Çocuk için Uygunluğuna İlişkin Okul Yöneticisi Görüşleri

Bu kapsamda okul yöneticilerinin çocuk için okul bahçesinin uygunluğuna ilişkin görüşleri, yeterli ve yeterli değil kategorileri altında; yeterli kategorisi, alanın geniş olması ve güvenli olması açısından kodları ile ve yeterli değil kategorisi ise; oyun alanının olmaması açısından ve yeşil alanın yetersizliği açısından kodları ile incelenmiştir.

Tablo 4: Okul Bahçesinin Çocuk için Uygunluğuna İlişkin Yönetici Görüşleri

Kategori	Kod	Katılımcılar	f	Örnek cümle
Yeterli	Alanın geniş olması açısından	Y2, Y5, Y3	3	'Okul bahçemiz çok geniş bu yüzden yeterli olduğunu düşünüyorum.' (Y2)
	Oyun alanının olmaması açısından	Y6, Y4	2	'Çocuk için çeşitli oyun alanları, bölümler gereklidir. Bunlar mevcut değil. Bu yüzden uygun değil.' (Y4)
	Güvenli olması açısından	Y1	1	'Okul bahçemiz tehlikeler açısından güvenlidir. Çocuklar için uygun olduğunu düşünüyorum.' (Y1)
Yeterli Değil	Yeşil alan yetersizliği açısından	Y6	1	'Yeşil alan neredeyse hiç yok. Bu durum çocuk için sıkıntılıdır. Çok büyük yetersizlik olduğunu düşünüyorum.' (Y6)

Tablo 4'e göre, okul yöneticilerinin büyük bir kısmının okul bahçesinin çocuklar için yeterli olduğunu düşüncesine sahip oldukları görülmüştür. Okul bahçesinin yeterliliğine yönelik ise, okul yöneticileri alanın geniş olması ve güvenli olmasını gerekçe göstermişlerdir.

3. Nasıl Bir Oyun Bahçesi Hayal Edildiğine İlişkin Görüşler

Görüşmelerden elde edilen verilerin analizi neticesinde bu problem ile ilgili katılımcılara ait görüşlerin dağılımı aşağıdaki tablolarda sunulmuştur. Tablolar problemlere ait alt problemler kapsamında hem öğretmen hem de okul yöneticisinin görüşlerini içeren bir şekilde ayrı ayrı oluşturulmuştur.

3.1. Nasıl Bir Oyun Bahçesi Hayal Edildiğine İlişkin Öğretmen Görüşleri

Bu kapsamda öğretmenlerin nasıl bir oyun bahçesi hayal ettiklerine ilişkin görüşleri, çeşitli oyun türlerine ait alanların olduğu, doğal yaşama uygun koşullar sunan, yeşil alanlardan oluşan, fiziksel koşulların uygun olduğu, eğitici alanların olduğu, hayal gücünü destekleyen, eğlenceli olan ve güvenli olan kategorileri altında incelenmiştir.

Tablo 5: Nasıl Bir Oyun Bahçesi Hayal Edildiğine İlişkin Öğretmen Görüşleri

Kategori	Katılımcılar	f	Örnek cümle
Çeşitli oyun türlerine ait alanların olduğu	Ö2, Ö4, Ö5, Ö6, Ö10, Ö11, Ö13, Ö14, Ö18, Ö20	10	'Oyun ve etkinliklerle dolu bir okul bahçesi hayal ediyorum.' (Ö20)
Doğal yaşama uygun koşullar sunan	Ö2, Ö6, Ö10, Ö11, Ö14, Ö15, Ö16, Ö17, Ö18	9	'Okul bahçeleri, piknik yapmaya elverişli, çocukların sebze ve meyve yetiştirmelerine imkân sağlayan, ekim ve gözlem yapabilecekleri alanlar olmalıdır.' (Ö10)
Yeşil alanların olduğu	Ö2, Ö4, Ö5, Ö7, Ö8, Ö15, Ö19, Ö22	8	'Okul bahçesi yemyeşil, öğrencilerin temiz hava alıp doğada olduklarını hissedebilecekleri alanlar olmalıdır.' (Ö22)
Fiziksel koşulların uygun olduğu	Ö5, Ö7, Ö13, Ö15, Ö17, Ö18, Ö20	7	'Alan olarak, zemin olarak çocuklara uygun olmalı. Yeterli donanımına sahip koşullardan oluşmalı.' (Ö13)
Eğitici alanların olduğu	Ö1, Ö7, Ö16	3	'Eğitici oyun parkurlarının olduğu, bu sayede öğrenmesinin desteklendiği alanlar olmalı.' (Ö16)
Hayal gücünü destekleyen	Ö1, Ö16	2	'Çocukların hayal güçlerinin gelişmesi her şeyden çok önemli. Öyle bir bahçe olmalıdır ki çocuğun hayal gücünü geliştirsin.' (Ö1)
Eğlenceli olan	Ö7, Ö16	2	'Çocuklar eğlenmeli, mutlu olmalı. Bahçe bunu desteklemeli.' (Ö7)
Güvenli olan	Ö18, Ö19	2	'Okul bahçesi öğrencilerin güvenle oynayacakları, tehlikelerden uzan olmalı.' (Ö18)

Tablo 5'e göre öğretmenler, daha çok çeşitli oyun türlerine ait alanların olduğu, doğal yaşama uygun koşullar sunan ve yeşil alanların olduğu okul bahçesi hayal etmektedirler.

3.2. Nasıl Bir Oyun Bahçesi Hayal Edildiğine İlişkin Okul Yöneticisi Görüşleri

Bu kapsamda okul yöneticilerinin nasıl bir oyun bahçesi hayal edildiğine ilişkin görüşleri, doğal alanların olduğu, yeşil alanlardan oluşan, dinlenme alanlarının olduğu ve fiziksel koşulların uygun olduğu kategorileri altında incelenmiştir.

Tablo 6: Nasıl Bir Oyun Bahçesi Hayal Edildiğine İlişkin Öğretmen Görüşleri

Kategori	Katılımcılar	f	Örnek cümle
Doğal alanların olduğu	Y1, Y3, Y5, Y6	4	'Çocuklar eksin, düksin, yetiştirsin. Doğal ortamda en doğal şekilde oynasın. Böyle bir bahçe hayal ederdim.' (Y1)
Yeşil alanların olduğu	Y2, Y3, Y4	3	'Yemyeşil ağaçlar, çiçeklerin olduğu. Havanın tertemiz olduğu bir bahçe düşünüyorum.' (Y4)
Dinlenme alanlarının olduğu	Y3, Y5	2	'Çocuklar oynayacak ve yorulacaklar. Bu sebeple dinlenecekleri bölümlerin, oturakların, yerlerin olacağı bir bahçe olmalı.' (Y3)
Fiziksel koşulların uygun olduğu	Y1, Y2	2	'Bahçenin fiziksel koşullarının uygun olması çok önemli. Yumuşak zeminli, çocuklara uygun koşullar sunan okul bahçeleri yapılmalı.' (Y2)

Tablo 6 incelendiğinde, okul yöneticileri olmasını istedikleri okul bahçelerinin yeşil alanlardan oluşması gerektiğini, güvenilir olması gerektiğini ve eğlenceli alanlar olması gerektiğini belirtmişlerdir.

Araştırmada Ele Alınan Okul Dış Mekân Oyun Alanlarına İlişkin Fotoğraflar

Bu bölümde, çalışmanın yapıldığı ve A, B, C, D, E, F olarak kodlanan; Muş ili merkezinde yer alan 6 anaokulunun dış mekân oyun alanlarına ilişkin örnek fotoğraflar verilmiştir.

Resim 1: A anaokulu dış mekân oyun alanı

Resim 2: B anaokulu dış mekân oyun alanı

Resim 3: C anaokulu dış mekân oyun alanı

Resim 4: D anaokulu dış mekân oyun alanı

Resim 5: E anaokulu dış mekân oyun alanı

Resim 6: F anaokulu dış mekân oyun alanı

Okulların dış mekân oyun alanlarına ilişkin fotoğrafları incelendiğinde; herhangi bir peyzaj çalışmasının yapılmadığı, oyun ekipmanlarının yer almadığı ve bahçe kullanımına ilişkin bir kullanımın olmadığı görülmektedir.

Sonuç ve Tartışma

Okul öncesi eğitim kurumlarındaki dış mekân oyun alanlarının öğretmen ve okul yöneticisi perspektifinde incelendiği bu araştırmada cevap aranan problemlerin ilki olan, “*oyun ve oyun alanlarının çocuk için önemine*” ilişkin olarak öğretmen ve yöneticilerin; çocukların gelişimlerini desteklediği konusunda hemfikir oldukları görülmüştür. Ayrıca öğretmenler dış mekân oyun alanlarının çocukların öğrenmesini kolaylaştırdığını ve enerjisini dışarıya vurma açısından gerekli olduğunu belirtmişlerdir. Çocuklar dış mekân oyunları ile çevreye karşı beğeni geliştirmekte ve temel bilgileri kavramaları kolaylaşmaktadır. Bu durum çocukların duygusal ve akademik anlamda gelişimlerini desteklemektedir (Singer ve Singer, 2000). Araştırma sonuçlarına paralel olarak, Arabacı ve Çıtak (2017)’in, 3-5 yaş aralığındaki çocuklarla gerçekleştirmiş oldukları bir araştırmada, bahçede olmayı ve oyun oynamayı tüm çocukların çok sevdikleri ve özellikle de üç yaş grubunun hep bahçede olmak istedikleri bulunmuştur. Bundan hareketle çocukların buldukları her mekânda çocuklar için düzenlenmiş bir oyun alanının bulundurulmasının çocuk gelişimine katkı sağlamak açısından önemli olduğu söylenebilir.

Araştırmanın diğer bir alt problem olan, “okul bahçesinin çocuklara uygunluğu” noktasında öğretmen ve okul yöneticilerinin birbirinden farklı ve birbirine zıt yanıtlar verdikleri görülmüştür. Öğretmenler, yüksek oranda, okul bahçelerinin çocuklar için yeterli olmadığını düşünmekte olup bu yetersizliğin sebeplerini, alanın geniş olmaması, oyun alanının olmaması,

güvenli olmaması ve yeşil alan yetersizliği olarak açıkladıkları görülmüştür. Okul yöneticileri ise, okul bahçesinin çocuklar için yeterli olduğunu düşündüğü görülmektedir. Yeterliliğine yönelik olarak ise, alanın geniş olmasını ve güvenli olmasını gerekçe göstermişlerdir. Bu durumun bir benzeri, Orçan-Kaçan vd. (2017)'ın yapmış oldukları okul bahçesi araştırmasında okulların yarıya yakınında bahçenin bulunmadığı ve %41.5 oranında da okul bahçesi ile ilgili herhangi bir planlamanın yapılmadığı görülmüştür. Kuş (2001) araştırmasında okul bahçelerini peyzaj açısından incelemiş ve genellikle donanım yönünden büyük eksikliklerin olduğu ve bitkisel alanların azlığını ortaya koymuştur. Araştırma sonucu ve yapılan diğer araştırmalar, okul dış mekân oyun alanlarından birinci derecede sorumlu olan okul yöneticilerinin gelişimsel olarak çocuklara faydalarının farkında olmalarına rağmen okul dışı oyun alanlarında düzenleme yapmadıkları ve mevcut durumu yeterli gördükleri söylenebilir. Bu sonuç, okul yöneticilerinin okul dış mekân oyun alanlarını düzenlemesine engel olabilecek birkaç noktayı akla getirmektedir. Bunlardan ilk olarak okul yöneticileri kişisel olarak var olan ve içinde buldukları yapıyı değiştirme konusunda farklı tutumlara sahip olabilirler. İsteksiz olabilir ya da neler yapmaları konusunda bilgiye sahip olmadıkları düşünülebilir. İkinci olarak var olan durumu değiştirme konusunda ekonomik ya da çeşitli sınırlılıklar bulunabilir. Tüm bu ve benzeri olasılıklara rağmen varlığını çocuklara borçlu olan tüm mekânların özellikle de eğitim kurumları yöneticilerinin, oyun alanları konusunda bilinçlendirilmesi ve bu ihtiyaca cevap veren yönetici profiline oluşturulmasının çocuk sağlığı ve gelişimi açısından önemli olduğu söylenebilir.

Araştırmanın son alt problemi olan “nasıl bir okul bahçesi” konusunda öğretmenler, çeşitli oyun türlerine ait alanların daha çok olduğu, doğal yaşama uygun koşullar sunan ve yeşil alanların olduğu okul bahçesi hayal ederken; okul yöneticilerinin, dış mekân oyun alanlarını yeşil alanlardan oluşan, güvenilir ve eğlenceli alanlar olarak hayal ettikleri görülmüştür. Okul dış mekân oyun alanları ile ilgili olarak; Düzenli, Yılmaz ve Tarakçı-Eren (2018), anaokulu bahçelerinin sağladığı olanaklarla ilgili olarak yapmış oldukları araştırmada, okul bahçelerinin; çocukların sosyalleşmelerine fırsat veren ve oyun ihtiyaçlarını karşılayan, renkli ve hareketi içerecek şekilde tasarlanması gerektiği sonucuna ulaşmışlardır. Tandoğan (2016), çalışmasında çocukların doğal olarak düzenlenmiş ve doğal malzemelerden oluşan dış mekân oyun alanlarını hayal ettikleri bulunmuştur. Irmak, Akpınar-Külekcı ve Bilge (2018), farklı ülkelerdeki oyun alanlarını inceledikleri araştırmada, dış mekân oyun alanları için genellikle bir tema belirlendiği, aralıklı olarak değiştirilip yenilendiği, ahşap gibi daha çok organik malzemelerin kullanıldığı, farklı yaş grupları dikkate alınarak düzenlemelerin yapıldığı, ebeveynler için alanların oluşturulduğu, çocukların dış mekâna yönelmelerini sağlayacak dikkat çekici farklı zemin yapılarının kullanıldığı görülmüştür. Öğretmen ve okul yöneticilerinin hayallerinin benzeştiği ve her iki grubun da oyun alanlarının varlığı konusunda hem fikir oldukları görülmüştür. Özellikle katılımcıların, doğanın kendini gösterdiği ve çocuklar için zengin bir şekilde düzenlenmiş alanlara ilgi duyduklarını belirttikleri görülmektedir. Dolayısıyla eğitimin önemli bir ayağını oluşturan okul yöneticisi ve öğretmenlerin bu hayallerinin gerçeğe dönüştürülmesi için desteklenmelerinin önemli olduğu söylenebilir.

Araştırma sonuçlarından hareketle çocuklar için oyunların gerçekleştirildiği, çocukların nefes aldıkları dış mekân oyun alanlarının önemsenmesi ve çocuklar için en uygun hale dönüştürülmesi önerilmektedir.

Kaynaklar

- Arabacı, N. ve Çıtak, Ş. (2017). Okul öncesi dönemdeki çocukların oyun ve açık alan (bahçe) etkinlikleri ile ilgili görüşlerinin incelenmesi ve örnek bir bahçe düzenleme çalışması. *Akdeniz Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 21, 28-43.
- Boston Okul Bahçesi Girişimi- BSI. (2011). *Design workbook schoolyards*. Boston: Boston Schoolyard Funders Collaborative.
- Bradley, L.K. (1995). Tierra Buena, the creation of urban wildlife habitat in an elementary school in the inner city. *Children's Environments*, 12(2),102-110.
- Corson, C. (2003). Grounds for learning hope for America's derelict schoolyards. <http://www.cherylcorsan.com/pdfs/groundsforlearning.pdf> adresinden erişildi.
- Düzenli, T., Yılmaz, S. ve Tarakçı-Eren, E. (2018). Çocuklara anaokulu bahçelerinin sağladığı olanaklara yönelik bir araştırma. *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 11(57), 900-907.
- Fjortoft, I., ve Sageie, J. (2000). The natural environment as a playground for children: landscape description and analysis of a natural landscape. *Landscape and Urban Planning*, 48(2), 83-97.
- Gülây, H. (2011). Ağaç yaş iken eğilir. Yaşamın ilk yıllarında çevre eğitimi. *TÜBAV Bilim Dergisi*, 4(3), 30-43.
- Irmak, M. A., Akpınar Külekçi, E. ve Bilge, C. (2018). *Çocuk oyun alanları tasarımında farklı ülkelerden örnekler ile yeni yaklaşımların belirlenmesi*. ISUEP2018 Uluslararası Kentleşme ve Çevre Sorunları Sempozyumu, Tam metin bildiri kitabı, Eskişehir.
- Kelkit, A., Özel, A. E. (2003). A research on the determination of physical planning of school gardens in çanakkale city. *Pakistan Journal of Applied Sciences* 3, 240-246.
- Köse, E. (2013). Eğitim Kurumlarında Gerçekleştirilen Ders Dışı Etkinliklerin Sınıflandırılmasına Yönelik Bir Öneri. *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim Dergisi*, 2(2),336-353.
- Kuru, G., Demir Öztürk, E. & Atmaca, F. (2020). A Field Of Learning And Living: Suitability of School Gardens for Children. *Elementary Education Online* 19(3),1450-1464.
- Kuş, C. (2001). *Ankara kenti Yenimahalle ilçesinde okul bahçeleri üzerine bir araştırma*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi., Ankara: Ankara Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü.
- Malone, K., ve Tranter, P. (2003). Children's environmental learning and the use, design and management of schoolgrounds. *Children, Youth and Environments*, 13(2), 87- 137.
- Orçan-Kaçan, M., Halmatov, M. ve Kartaltepe, O. (2017). Okul öncesi eğitim kurumları bahçelerinin incelenmesi. *Erken Çocukluk Çalışmaları Dergisi*, 1(1), 60-70
- Orr, D. (1992). *Ecological literacy: education and the transition to a postmodern world*. New York: State University of New York Press.
- Özbey, S. ve Aktemur-Gürler, S. (2019). Okul Öncesi Eğitim Kurumlarına Devam Eden Çocukların Motivasyon Düzeyleri ile Sosyal Becerileri ve Problem Davranışları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi. *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim Dergisi*, 8 (1), 587-602.
- Özdemir, A. ve Çorakçı, M. (2010). Participation in the greening of schoolyards in the ankara public school system. *Scientific Research and Essays*, 5(15), 2065-2077.

- Özdemir, A. ve Yılmaz, O. (2008). Assessment of outdoor school environments and physical activity in ankara's primary schools. *Journal of Environmental Psychology*, 28(3), 287-300.
- Sallis, J. F., Linton, L. S., Kraft, M. K., Cutter, C. L., Kerr, J., Weitzel, J., Wilson, A., Spoon, C., Harrison, I. D., Cervero, R., Patrick, K., Schmid, T. L. ve Pratt, M. (2009). The active living research program: six years of grantmaking. *American Journal of Preventive Medicine*, 36(2), 10-21.
- Singer, D. ve Singer, J. (2000). *Make-believe: games and activities for imaginative play*. Washington DC: Magination Press.
- Tandoğan, O. (2016). Çocuklar için daha yaşanılır okul bahçeleri. *Megaron*, 11(4), 629-637.
- Tandoğan, T. (2011). *İstanbul'da çocuk dostu kent için açık alanların planlama, tasarım ve yönetim ilkelerinin oluşturulması*. Yayınlanmamış Doktora Tezi, İstanbul: İstanbul Teknik Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü.
- Taylor, A., Wiley, A., Kuo, F. ve Sullivan, W. (2001). Growing up in the inner city: Green spaces as places to grow. *Environment and Behavior*, 30(1), 3-27.
- Titman, W. (1994). *Special places, special people: The hidden curriculum of school grounds*. UK: World Wide Fund For Nature/ Learning through Landscapes.
- Vural, H. ve Yılmaz, S. (2018). İlköğretim okul bahçesi peyzaj uygulamalarının eğitim öğretim ve öğrencilere katkıları. *Iğdır Üniversitesi Fen Bilimleri Dergisi*, 8(2), 247-256.
- Wake, M., Hesketh, K. ve Waters, E. (2003). Television, computer use and body mass index in australian primary school children. *Journal of Paediatric Child Health*, 39, 130-134.
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2016). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Yirmi Birinci Yüzyıl Okul Fonu- CSF. (2011). *Developing great schoolyards: A handbook for elementary schools*. Washington, DC: The Prince Charitable Trusts.

Extended Abstract

The environment, which is the determinant of child behavior, has an important place on child development. At the same time, playgrounds are of great importance for the development of children's sensitivity to their environment and for being healthy individuals. The encounter of today's children in natural environments and natural environmental factors emerges as a situation that faces extinction. Urbanization and population growth, which increase with population growth, accelerate the decline of open and green areas. This situation especially limits the opportunities for children to discover and at the same time creates pressure on city people and also causes mental tensions (Malone & Tranter, 2003). At the same time, with the technological developments, the fact that the children are at the TV and the computer further away the children from the social environment (Wake, Hesketh ve Waters, 2003). For this reason, there is a compulsory need for school gardens today and it is foreseen that school gardens will be used as practice gardens (Arabacı & Çıtak, 2017).

The most suitable environment for the child; are areas arranged to meet the needs, wishes and expectations of the child. The fact that the building is increasing and the children spend long hours in schools increase the need for school gardens more. Gardens, which constitute an important component of preschool education institutions; are areas where children benefit from solar energy, they express their energies, relax, nurture their feelings of curiosity and discovery, offer children the opportunity to move freely, encourage children and create natural communication opportunities with their friends and other creatures (Tandoğan, 2016).

In the light of this information, the aim of the study was to examine the views of school administrators and teachers in the kindergartens on the playgrounds outside the school. Within the framework of the main purpose, the answers to the following questions were sought in the study:

1. What are the opinions of teachers and administrators regarding the necessity of playgrounds and playgrounds for the child?
2. What are the views of teachers and administrators regarding the suitability of the school garden for the child?
3. What are the views of school administrators and teachers regarding the school garden of their dreams?

This research is designed in a case study pattern, which is one of the qualitative research methods. In the case study design, it is aimed to reveal the results related to a certain situation and to conduct an in-depth research on the subject (Yıldırım Şimşek, 2016). The situation addressed in this research is to examine the outdoor playgrounds (school gardens) of the kindergartens where the education and training activities are carried out in the context of the views of teachers and administrators.

The research took place in Muş province in the spring term of 2018-2019 academic year. In determining the study group, it was tried to reach the participants in this direction by choosing the maximum diversity sample type among the purposeful sample types. All kindergartens in the center of Muş, with a number of 6, have been reached. An administrator from each school was included in the research. In addition, the teachers in the kindergartens were interviewed and 24 kindergarten teachers who wanted to participate in the research voluntarily based on the principle of volunteering were studied. A total of 30 people constituted the study group of the research.

The data were obtained through the individual interview technique with the participants in the study group. Attention has been paid to ensure that the questions prepared in line with the research problems are clear and understandable. Content analysis method was used to analyze the data. In the analysis process, main themes, categories and codes were created according to similar features of the data. In the study, frequencies, which are the frequency of seeing data, are included.

When the demographic information of the research is examined, it can be said that the age of teachers and administrators are close to each other and school administrators are at a young age, especially in the age variable.

"Regarding the importance of game play and playgrounds for the child" teachers and administrators; It was seen that they agree that the children support their development. In addition, the teachers stated that outdoor playgrounds facilitate children's learning and are necessary for expressing their energy.

It was observed that teachers and school administrators gave different and opposite responses at the point of "suitability of the school garden for children". The teachers think that school gardens are not enough for children and they explain the reasons for this insufficiency as the area is not wide, there is no playground, it is not safe and green area is insufficient. School administrators, on the other hand, seem to think that the school garden is sufficient for children.

Based on these findings, it is recommended that important games for children are carried out, the outdoor playgrounds where children breathe are taken into consideration and turned into the most suitable for children.